

REPUBLIKA

ROK XVI

ŁÓDŹ, WTOREK, 21-go CZERWCA 1938 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY

№ 168

ROZEJEM W HISZPANII?

Premier Chamberlain występuje z nową propozycją zawieszenia działań wojennych Anglia nie poczyni Włochom żadnych ustępstw

LONDYN, 20 czerwca.

(PAT) Trudno na razie przeniknąć tajemnicę, która osłania odbyta ostatnio wymianę zdań między W. Brytanią a Włochami. Szczegóły sugestij czynionych przez hr. Ciano ambasadorowi Perthowi w dniu 4 czerwca są naogół wiadome i ujawnił je dzisiejszy „Times”, ale szczegóły odbytej później rozmowy lorda Halifaxa z ambasadorem Grandim, która miała miejsce w ubiegły czwartek, a zwłaszcza szczegóły odbytej dzisiaj przed południem rozmowy lorda Perth'a z hr. Ciano są nieziane.

Z wiadomości jakie przeniknęły do dobrze zazwyczaj poinformowanych kół politycznych i dyplomatycznych w Londynie, zdaje się wynikać, że propozycje min. Ciano poczynione były 4-go czerwca w sposób dość bezpośredni i NIE SPRAWIŁY W KOLACH BRITYJSKICH NAJLEPSZEGO WRAŻENIA. Minister spraw zagranicznych Włoch

poczynić miał zresztą swoje sugestie bez wyraźnego mandatu w tym kierunku ze strony szefa rządu włoskiego, który

OBAWIAŁ SIĘ ODMOWNEJ ODPOWIEDZI ANGLII.

Jest rzeczą poprostu nie do pomyślenia, aby premier Chamberlain zgodził się odstąpić do swojego zasadniczego warunku, którym jest wycofanie ostatnich ochotników z Hiszpanii, dlatego też oczekiwać należy, że premier postara się o znalezienie wyjścia z tej drażliwej sytuacji, do której doprowadziły sugestie hr. Ciano 4 czerwca przez wysunięcie alternatywy, którą mógłby przyjąć bez narażenia obecnie swojego prestiżu na szwank. Brytyjskie koła miarodajne twierdzą, że premier w dalszym ciągu **OBSTAJE PRZY SWOICH PROJEKTACH ROZEJMU W HISZPANII.**

Prawdopodobnie propozycje w tym względzie wysunięte zostaną najpierw

w Komitecie nieinterwencji, którego jutrzejsze posiedzenie oczekiwane jest z zainteresowaniem.

Decyzja rządu francuskiego zamknięcia granicy pirenejskiej dla wszelkich transportów broni i amunicji, oraz wogóle wszelkich obiektów wojennych objętych zakazem w myśl układu nieinterwencyjnego, przypisywana jest inicjatywie premiera Chamberlaina, który wprost zażądał od Francji tej koncesji na rzecz ułatwienia postępu prac Komitetu nieinterwencji i

ZREALIZOWANIA BRITYJSKIEGO PLANU WYCOFANIA OCHOTNIKÓW.

Co do widoków rozejmu do którego tak usilnie dąży premier Chamberlain, to trudno na razie się zorientować, do jakiego stopnia istnieją konkretne możliwości osiągnięcia tego celu. Nieoficjalne informacje otrzymane przez Foreign Office, przeważnie od szefów brytyjskich placówek w Hiszpanii, zdają się wskazywać na to, że gen. Franco pragnąłby

uniknąć dalszego bombardowania otwartych miast.

Z drugiej strony, o ile chodzi o rząd barceloński, to pewne nadzieje na możliwość rozejmu wywołało przemówienie prem. Negrina, wygłoszone w sobotę wieczorem w Madrycie.

Premier Negrin oświadczył w swoim przemówieniu, że o ile by nie było potrzeby kontynuowania walk dla zachowania niepodległości Hiszpanii to wojna nie trwałaby ani jednej chwili i ani jedna kropla krwi nie zostałaby przelewana. Słowa te interpretowane są w Londynie w ten sposób, że gdyby niezależność i niepodległość Hiszpanii zabezpieczona zostałaby wskutek wycofania z ziemi hiszpańskiej obcych wojsk i obcych wpływów, to rząd w Barcelonie zgodziłby się na rozejm.

Naogół przypuszcza się że premier Chamberlain sformułuje swój projekt rozejmu w dniu jutrzejszym.

Dziś-pogrzeb ś. p. marszałka Cara

W uroczystościach żałobnych wezmą udział Pan Prezydent oraz Marszałek Smigły-Rydz

Wicemarsz. Schaetzel zostanie prawdopodobnie obrany marszałkiem sejmu

Warszawa, 20 czerwca.

Wyprowadzenie zwłok ś. p. marszałka sejmu, Stanisława Cara, odbyło się dziś wieczorem z gmachu sejmu do Katedry Trumny ze zwłokami ś. p. St. Car'a wynieśli z gmachu sejmu wicemarszałkowie sejmu, po czym ustawiono ją na karawanie, otoczonym strażnikami marszałkowskimi, dzierżącymi w rękach zapalone pochodnie.

W wyprowadzeniu zwłok ś. p. Cara do Katedry Św. Jana brała udział tylko najbliższa rodzina, członkowie prezydium sejmu i senatu, urzędnicy biura parlamentarnego i posłowie oraz senatorowie.

Uroczysty pogrzeb z udziałem Prezydenta Rzplitej, Marszałka Smigłego-Rydz'a, rządu i korpusu dyplomatycznego in corpore, sejmu i senatu w pełnym składzie, przedstawicieli wojskowości, wyższych uczelni, sądownictwa itd., odbędzie się we wtorek, dnia 21 bm., po nabożeństwie, które w Katedrze Św. Jana odprawi o godz. 10-ej rano Ks. Kardynał Kakowski.

WARSZAWA, 20 czerwca.

(PAT) W pogrzebie ś. p. marszałka sejmu, Stanisława Cara, weźmie udział szwadron honorowy z orkiestrą.

Przepisy wojskowe nie przewidują asysty wojskowej w pogrzebie szefów naczelnych organów państwowych. Asysta ta została przez p. ministra spraw wojskowych wyznaczona ze względu na udział ś. p. marszałka Cara w walkach r. 1920 z oddziałami bolszewickimi w obronie Zamościa i Ciechanowa oraz wykazane w tych walkach męstwo oso-

biste, za które ś. p. marszałek Car odznaczony został Krzyżem Walecznych. Jak wiadomo, zmarły marszałek sejmu był oficerem rezerwy, a w r. 1920 zgłosił się jako ochotnik do oddziałów kawalerii.

Warszawa, 20 czerwca.

W ciągu dnia dzisiejszego szereg wiadomości pochodzących z kół parlamentarnych zdaje się potwierdzać przewidywania o wyborze wicemarszałka Tadeusza Schaetzla na opróżnione po śmierci ś. p. Stanisława Cara stanowisko marszałka sejmu.

W godzinach popołudniowych odbyło się mianowicie posiedzenie prezy-

dium O.Z.N., na którym postanowiono własnego kandydata na stanowisko marszałka sejmu nie zgłaszać.

W łonie OZN na terenie parlamentu brak właściwie w tej chwili osoby, która mogła liczyć na pozytywny dla siebie wynik wyborów.

Wicemarszałek Miedziński nie cieszy się dostateczną popularnością w sejmie, a poseł Świdziński, wyznaczony jako kandydat do fotelu marszałkowskiego z klubu OZN wystąpił.

W rezultacie znaczna większość posłów OZN, poprze kandydatu wice-marszałka Schaetzla, która będzie zgłoszona przez jednego z posłów grupują-

cych się wokół osoby plk. Stawka.

Klub parlamentarny OZN zechce natomiast pozyskać dla jednego ze swych członków stanowisko wicemarszałka, które opróżni po ewentualnym wyborze pos. Schaetzel.

Tutaj wymieniają kandydatu posła Tomaszewicza, przewodniczącego koła parlamentarnego OZN.

Wybory marszałka sejmu odbędą się w środę o godz. 11-ej rano.

Warszawa, 20 czerwca.

(PAT) Pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska złożyła osobiście wyrazy współczucia na ręce pani marszałkowej Carowej.

Gdańsk chce stanąć „u boku” Rzeszy

oświadczył prezydent „Volkstagu”.—Wszyscy posłowie przybyli na posiedzenie w mundurach hitlerowskich

GDAŃSK, 20 czerwca.

(PAT) W dniu dzisiejszym odbyło się z okazji 5-ej rocznicy objęcia władzy w Gdańsku przez narodowych socjalistów uroczyste posiedzenie Volkstagu, na które, z wyjątkiem dwóch posłów polskich, wszystkich 70 posłów przybyło w mundurach organizacji narodowo-socjalistycznej. W posiedzeniu Volkstagu udział wzięli członkowie senatu w komplecie z prezydentem Greiserem na czele.

Na wstępie prezydent Volkstagu Beyl wygłosił krótkie przemówienie, w którym dał wyraz radości, że wszyscy nie-

mieccy posłowie znajdują się już od dłuższego czasu w obozie Adolfa Hitlera, dając tym samym dowód, że z polona Niemczyzna w Gdańsku godnie stanąć może u boku zjednoczonej wielkiej Rzeszy Niemieckiej. P. Beyl podał następnie obecnym do wiadomości treść odiecznych pism kilku byłych posłów opozycyjnych, którzy z różnych powodów zrzekli się mandatów poselskich. Ogółem mandatów swych zrzekło się 14-tu posłów, wszyscy z dawnej opozycji.

Kulminacyjnym punktem dzisiejszego posiedzenia sejmu była deklaracja prezydenta Greisera.

Greiser oświadczył m. inn., że od czasu objęcia władzy w Gdańsku przez narodowych socjalistów, stosunki gdańskopolskie zmieniły się radykalnie i są takimi, jakimi ze względu na życiowe potrzeby Gdańsk być powinny. (?)

Po wysłuchaniu deklaracji posłowie narodowo-socjalistyczni a wraz z nimi senatorowie odśpiewali hymny niemieckie.

Najszybsze
zdjęcia
sportowe

ZAWSZE
UDANE

BLONA WYSOKOCZULA 28

Nowa ofiara przewrotu hitlerowskiego w Austrii

Wiedeń, 20 czerwca.

Do licznych ofiar przewrotu w Austrii przybyła nowa: znany poeta wie deński. Feliks Salten pozabawił się życia. Powieści i nowele jego były u nas znane i cenione. Przez długie lata Salten był krytykiem teatralnym „Neue Freie Presse“.

Wiedeń, 20 czerwca.

(PAT) Bawi w Wiedniu w latach służbowych admirał floty wojennej Rzeszy Raeder. W kołach poinformowanych wzięcie gen. Raedera przypisują poważne znaczenie, gdyż ma być ona dowodem zamiaru rozbudowy i wzmocnienia wojennej floty na Dunaju.

Idzikowski oddał się w ręce władz

Został on osadzony w więzieniu warszawskim, w którym umieszczono również Michalskiego

Warszawa, 20 czerwca.

Dziś o godz. 10 rano do prokuratury sądu okręgowego w Warszawie, stawił się b. poseł Idzikowski, i oddał się do dyspozycji władz.

Po załatwieniu formalności, skazany na 5 lat więzienia b. poseł Idzikowski odwiedziony został pod eskortą 2-ch policjantów mundurowych taksówką do więzienia przy ul. Dzielnej.

W tym samym więzieniu, również w separacie, przebywa b. dyrektor Michalski, skazany na 8 lat więzienia.

Prokuratorowi oświadczył i. poseł Idzikowski, iż wyjechał z Warszawy na prowincję w ubiegły piątek dla załatwienia spraw rodzinnych i dopiero w niedzielę dowiedział się z dzienników o nowym postanowieniu sądu, polegającym na wydaniu nakazu osadzenia go w więzieniu.

Wobec tego b. poseł Idzikowski wrócił do Warszawy i po półgodzinnym pobycie w domu, zjawił się wraz z żoną w urzędzie prokuratorskim przy ulicy Miodowej.

Skład naczelnej rady adwokackiej

Pan Prezydent zamianował 12 członków rady

Warszawa, 20 czerwca.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował dwunastu członków Naczelnej Rady Adwokackiej, a mianowicie pp.: Bolesława Bielawskiego (Warszawa), Stefana Dembińskiego (Poznań), Jana Gólkontta (Łódź), Tadeusza Janczewskiego (Warszawa), Zygmunta Jundziłła (Wilno), Tadeusza Miksiewicza (Kraków), Franciszka Paschalskiego (Warszawa), Brunona Pokornego (Lwów), Konstantego Terlikowskiego (Grodno), Zygmunta Siode (Bydgoszcz) i Michała Skoczyńskiego (Warszawa).

Z wyboru do Naczelnej Rady Adwokackiej wchodzi: z Krakowa — adwokaci Jakób Bross, Stanisław Ćwikowski i Dawid Süss; z Katowic — adwokaci Leonard Tchórzewski, Wojciech Żyromski i Franciszek Lerch; z Lublina — adwokaci Wacław Salkowski, Franciszek Stoch i Jan Szablowski; ze Lwowa — adwokaci Juliusz Nowotny, Konstanty Lewicki i Emil Sommerstein;

z Poznania — adwokaci Stanisław Celichowski, Kazimierz Krotoski i Władysław Komorowski; z Torunia — adwokaci Ignacy Dziedzic, Marian Zawodny z Gdyni i Kazimierz Radzikowski z Bydgoszczy; z Warszawy — adwokaci Aleksander Margolis, Ludwik Domański, urzędujący przez obecnej Naczelnej Rady Adwokackiej i Leon Berenson; z Wilna — adwokaci Zbigniew Jasiński, Stanisław Bagiński i Zygmunt Jundziłł.

Mandaty członków dotychczasowej Naczelnej Rady Adwokackiej wygasają z mocy prawa w czwartek, dnia 23 bm.

W dniu 26 bm. odbędzie się pierwsze zebranie nowej Naczelnej Rady Adwokackiej.

Buenos Aires, 20 czerwca.

(PAT) Według otrzymanych tu wiadomości z Lima (Peru), od kilku dni brak wszelkich wiadomości o alpinicie niemieckim, profesorze Fritz Meyer, który w towarzystwie Wenera Selda i przewodnika zaginał na szczytach wulkanu Chachani.

Nr 233 cena zł 128.-

To więcej
niż klejnot...

Zegarek OMEGA — upominek, który wielokrotnie w ciągu dnia przypomina drogą sercu osobę. Zegarek OMEGA jest przyjacielem na całe życie.

Zegarki OMEGA są do nabycia wyłącznie w autoryzowanych miejscach sprzedaży, które gwarantują fachową obsługę.

Jedynie zegarki
OMEGA
POSIADAJĄ ŚWIATOWY REKORD PRECYZJI

Żydzi włoscy nie rejestrują swych majątków w Niemczech. — Energiczna akcja Anglii i Stanów Zjednoczonych w obronie swych obywateli-Żydów

BERLIN, 20 czerwca.

(PAT) Ze strony angielskiej donoszą, że rząd brytyjski poinformował rząd Rzeszy, że zamierza stanowczo opiekać się swoimi nielicznymi zresztą obywatelami pochodzenia żydowskiego. Rząd brytyjski wyraził przytem przekonanie, że własność Żydów obywateli brytyjskiej wykluczona będzie od obowiązkowej rejestracji majątków żydowskich. Rząd brytyjski uważa, że ŻYDZI BRYTYJSKY NIE MAJĄ OBOWIĄZKU DEKLAROWANIA SWOJEGO MAJĄTKU.

Jak słyhać z innej strony, rząd włoski postanowił w podobny sposób postawić sprawę swych obywateli pochodzenia żydowskiego i miał już uzyskać odpowiednie zapewnienie ze strony niemieckiej.

BERLIN, 20 czerwca.

Policja rozpoczęła już rozsyłanie do Żydów formularzy dla przymusowej rejestracji majątków. Formularz ma być wypełniony przez każdego żydowskiego mieszkańca Niemiec (mianowicie każdy będący Żydem w pojęciu ustawy norymberskiej), którego majątek przekracza wartość 5.000 marek. Rejestracji nie podlegają tylko przedmioty, służące do użytku osobistego, oraz sprzęty domowe, nie będąc przedmiotem inwentury. Do formularza załączona jest instrukcja, precyzująca postanowienie ustawy o zgłaszaniu majątku z dnia 26 kwietnia r. b. (ustawa Goeringa). Żydzi, obywatele Rzeszy, i bezpaństwowi mają zgłosić CAŁY MAJĄTEK, POSIADANY ZA RÓWNO W RZESZY JAK I POZA JEJ GRANICAMI,

bez względu na to, czy w tej lub innej dziedzinie korzystają oni z jakichkolwiek ulg podatkowych. Co się tyczy Żydów, będących obywatelami państw obcych, rejestracji podlegają tylko ich majątki w granicach Rzeszy. Termin

zgłoszeń upływa z dniem 30 czerwca, który to termin był podany w ustawie pierwotnej. Jak stwierdzają, dla Żydów — obywateli niemieckich, mających majątki za granicą, termin ten jest zbyt krótki, i według pogłosek będzie on przedłużony do dnia 31 grudnia; na razie brak jednak potwierdzenia tej pogłoski.

Zgodnie z mlarodajnymi, choć oficjalnie nie potwierdzonymi dotąd informacjami, z obowiązku rejestracji majątku ZWOLNIENI BĘDĄ ŻYDZI—OBYWATELE WŁOSCY.

Ma to być zarządzone na podstawie świeżo zawartego włosko-niemieckiego układu handlowego. Możliwe jest, że

rządy Stanów Zjednoczonych i Anglii wykorzystają uprzywilejowanie Żydów włoskich dla zabezpieczenia majątków Żydów—obywateli amerykańskich i angielskich w Niemczech. Ustawa z dnia 26 kwietnia przewiduje kary do 10 lat ciężkiego więzienia i konfiskaty mienia wobec uchylających się od zgłoszenia majątku względnie podających nieodkładne dane.

WIENIEN, 20 czerwca.

Wydział emigracyjny przy gminie żydowskiej we Wiedniu ogłosił ostrzeżenie dla Żydów austriackich, aby bez pilnej konieczności nie wyjeżdżali na obszar Rzeszy.

Równocześnie ostrzega się Żydów austriackich przed zbyt pośpiesznym likwidowaniem majątków, gdyż wkrótce oczekuje się rozporządzeń, które uregulują całokształt sprawy w związku z możliwościami emigracyjnymi.

Jutro

ciągnięcie I kl. Losów pozostało niewiele
Radzimy jeszcze dziś nabyć los w kolekturze

J. WOLANOW

PIOTRKOWSKA 11 i 72

Dzieci żydowskie w Niemczech zaliczone będą do kategorii bezpaństwowych

Berlin, 20 czerwca.

(PAT) Rząd Rzeszy opracowuje obecnie ustawę, w myśl której urodzone w Niemczech dzieci żydowskie automatycznie zaliczane będą do kategorii bezpaństwowych. Autorem projektu jest sekretarz stanu dr. Stuckart, który był także autorem szeregu dawnych ustaw antyżydowskich i redaktorem ustaw norymberskich.

Nowy swój projekt dr. Stuckart uzasadnia w ostatnim numerze organu akademii prawa niemieckiego. W przyszłości — pisze Stuckart — nie może być tolerowany przyrost Żydów, obywateli Rzeszy, z racji przyjscia na świat, czy to ślubnego, czy też pozamałżeńskiego, dzieci rodziców żydowskich. Rewidowana obecnie ustawa o obywatelstwie niemieckim ma przewidywać, że urodze

nie w Niemczech, z rodziców żydowskich o niemieckiej przynależności państwowej, nie uprawni do automatycznego nabycia obywatelstwa Rzeszy, i że nigdy obywatelstwo takich dzieci nie może być niemieckie, i to ani na mocy sukcesji, ani adopcji.

Stuckart proponuje także aby obecny system pozbawiania obywatelstwa Rzeszy, stosowany do uchodźców przebyw. za granicą, był w przyszłości stosowany także wobec Żydów w samej Rzeszy, mianowicie wobec Żydów, którym „udowodniona będzie nielojalność w stosunku do państwa narodowo-socjalistycznego“.

Według obliczeń Stuckarta, w Rzeszy Niemieckiej mieszka ok. 20.000 bezpaństwowców, przeważnie emigranci z innych krajów.

Marszałek Smigły-Rydz obywatel honorowym Torunia

TORUŃ, 20 czerwca.

Marsz. Smigły-Rydz bawił dziś w dalszym ciągu w Toruniu. Rano na dziedzińcu ratusza odbyła się uroczystość wręczenia Naczelnemu Wodzowi obywatelstwa honorowego a następnie odbyło się przekazanie Armii sprzętu wojennego zakupionego przez społeczeństwo pomorskie.

Prozек od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE 20 CEN.
KOWALSKINA
KŁOPIE SIĘ RÓWNIEM
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY I KATARZE

REFLEKTOR WYBORÓW OŚWIECILI POLSKĘ

Warszawa, w czerwcu.

Wielkiej doniosłości projekty ustawodawcze, jak npr. nowela do dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o wykonywaniu praktyki lekarskiej oraz komplet ustaw, normujących zagadnienia aprowizacyjne — schodzą w cień na obecnej sesji parlamentarnej, ustępując w zainteresowaniu opinii publicznej miejsca projektom ustaw o ordynacji wyborczej do samorządów. Objaw normalny oczywiście, bo tak już jest, że słowo „wybory“ ma wszędzie moc elektryzowania fantazji, pragnień, ambicji i nadziei ludzkich.

Na łamach „Republiki“ upieraliśmy się już od roku przeszło, że projekty ordynacji wyborczych do samorządów pojawiają się w Sejmie i w Senacie. Upieraliśmy się przy przewidywaniu, że czynniki w Polsce decydujące nie zechcą skoczyć bez przygotowania w 1940 rok — rok wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej i rok wyborów do Sejmu i Senatu. Nie czerpaliśmy tych wiadomości z żadnych zakonspirowanych, niezdradzalnych źródeł — bynajmniej Najprostszą logiką kazała twierdzić, że wybory samorządowe, jako próba na strojów społeczeństwa przyjąć muszą i to napewno przed wyborami parlamentarnymi.

Było rzeczą jasną, że czynniki decydujące o polityce wewnętrznej w Polsce od dłuższego czasu poszukują wskazówek na temat nastrojów społeczeństwa polskiego. Był okres, kiedy zdawało się, że do miarodajnych uszu dociera tylko krzyk tych, którzy... najgłośniej potrafią krzyknąć. Zdawało się, przez czas jakiś, że do gabinetów rządowych dociera wyłącznie głos pewnej prasy, reprezentującej daleko więcej tupetu, aniżeli ludzi myślących tak, jak ten czy ów również narodowy, jak i radykalny działacz, czy pisarz. Niektóre jednak wydarzenia wykazały, że są w Polsce liczne masy, dla których pojęcie DEMOKRACJI nie utraciło waloru w tym stopniu, jak utraciło go dla niektórych jednostek.

Od wielu lat nie było w Polsce wyborów, w których mogłaby się nieskrępowanie wypowiedzieć opinia. Nikt zaś nie wynalazł dotąd innego, lepszego

środka sprawdzenia i zbadania nastrojów, zdobycia środków określenia, co myśli społeczeństwo i jak dzieli się ideologicznie — aniżeli głosowanie, wybory. Po krótkotrwałym okresie, w ciągu którego zdawało się, że wystarczą informacje pośredników pomiędzy obowiem rządzącym a opozycją, na temat siły i kierunku prądów, nurtujących „doby społeczne“ — po krótkim okresie orientowania się „wedle okrzyków“, jak to ktoś powiedział — przyszła realna inicjatywa zapuszczenia sondy wyborczej w masy społeczne i odczytania wedle wyniku wyborów stanu nastrojów politycznych w kraju.

Inicjatywa, której trzeba przyklasnąć. Zbyt skomplikowane jest w obliczu wydarzeń zagranicznych — szczególnie ze względu na sąsiadów — zagadnienie wytyczenia dla Polski drogi marszu ideologicznego, ażeby można je rozwiązywać, opierając się na... samych niewiadomych.

Zdajemy sobie oczywiście najzupełniej sprawę z tego, że nie tylko prze-

Dla leczenia zaparcia u kobiet specjalnie wskazana jest naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa, dzięki swemu niezawodnemu i nadzwyczaj delikatnemu działaniu.

stanki — że się tak wyrazimy — „wywiadu politycznego“ grają rolę w podjęciu przez rząd trudni i ryzyka wyborów. Zdajemy sobie również dobrze sprawę z tego, że obraz, jaki dadzą wybory samorządowe nie będzie jasny, że grają tu rolę względy gospodarcze, względy — nawet często względziki — lokalne, że nie zawsze kryterium polityczne decyduje o powodzeniu lub przegranej takiego czy innego kandydata. Zdajemy sobie sprawę z tego, jak bardzo zaciemniony, a czasem retuszowany jest obraz nastrojów społecznych, uchwyczony przez obiektyw wyborczy. Prawdą jednak jest, że innego sposobu przekonania się o tym, co myśli społeczeństwo i co myśli jego większość — niema! Niema go również dla rządu, odpowiedzialnego za to, co się będzie w Polsce dziać w roku wyborczym 1940 i po nim, zależnie od jego wyników. Skok w ciemność, oddanie głosu przypadkowi bez zbadania terenu i pulsu — byłoby błędem niewybaczalnym. Ciemności muszą być oświetlone. Takie jest zadanie zbliżających się wyborów samorządowych.

Rzecz jasna, że nie odbędą się one w całej Polsce jednego dnia, ani jednego

miesiąca. Kolejno, zaczynając bodaj od Warszawy (wrzesień r. b.), poprzez Łódź (październik r. b.), Poznań (jesień r. b.), szereg miast mniejszych, potem kilka gmin wiejskich i zarządów powiatowych, potem Lwów, może Wilno, znów kilkadziesiąt gmin wiejskich — przejdzie przez Polskę światło reflektora wyborczego „wymacującego“ siły społeczne, ich ukształtowanie, proporcję, położenie terytorialne.

Dane, uzyskane w wyborach samorządowych będą w rękach rządu instrumentem, który posłużyć może do opracowania ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Sonda wyborcza pójdzie głęboko wdół i wykaże — mniej lub więcej dokładnie — co się w dołach społecznych dzieje.

Pod jednym warunkiem wszakże i ten właśnie warunek ma do spełnienia Sejm i Senat na sesji obecnej: — ordynacje wyborcze muszą pozostawiać swobodę wypowiedzenia się w wyborach.

Termometr z fałszywą skalą nie wykazuje prawdziwej temperatury i... nie warto go choremu zakładać...

wb.

Pociąg runął z mostu do rzeki 69 pasażerów zabitych, 65 odniosło ciężkie rany.—Straszliwa katastrofa luksusowego expressu w Ameryce

NOWY JORK, 20 czerwca. Niedaleko miejscowości Miles w stanie Montana wydarzyła się niezwykła katastrofa kolejowa, w której zginęło 69 osób, a wśród nich KILKA ZNANYCH OSOBISTOŚCI AMERYKAŃSKICH. Przebiegający cały kontynent amerykański pociąg luksusowy, zwany „Olymp-Express“, zdążający z Seattle do

Chicago, był opóźniony z powodu burzy. Maszynista przyspieszył bieg pociągu do 120 km. na godzinę. Tuż przed miastem Miles wjechał „Olymp-Express“ na most. Po przejechaniu zaledwie kilku metrów, lokomotywa wyskoczyła z szyn I RUNEŁA DO RZEKI, POCIAGAJĄC ZA SOBĄ SIEDM WAGONÓW. Trzy wagony oderwały się i pozo-

stały na moście. Parowóz i cztery pierwsze wagony pograżyły się całkowicie w wodzie, a trzy inne wagony, które spadły na miejsce płytsze, zostały częściowo zalane. Do późnej nocy trwała akcja ratunkowa. Z zatopionych wagonów wydobyto 40 zwłok pasażerów, częściowo zmasakrowanych, a częściowo utopionych. Silny prąd rzeki uniósł zwłok 7 osób. Od ran zginęło ponad 20 osób, a 65 osób ciężko rannych przewieziono do szpitala.

Dochodzenia wykazują, iż przyczyną katastrofy było nadwyżnienie toru na moście podczas silnej burzy oraz nadmier na szybkość pociągu, której nadwątłony tor nie wytrzymał.

Szpiegzy niemieccy w Ameryce staną wkrótce przed sądem

Nowy Jork, 20 czerwca. (PAT) Akt oskarżenia przeciwko oskarżonym uczestnikom afery szpiegowskiej na rzecz Niemiec został już sporządzony. Zwraca uwagę fakt, że w akcie oskarżenia, który jest ogłaszany pu-

blicznie, wymienione jest państwo, na rzecz którego prowadzona była akcja szpiegowska. Akt oskarżenia opiera się na zeznaniach świadków, zbadanych w ciągu ostatnich tygodni. Śledztwo było prowadzone kilka miesięcy.

Anglicy żądają od gen. Franco zapłaty za zatopione statki

Londyn, 20 czerwca. Znana na całym świecie angielska spółka asekuracyjna „Lloyd“ przesłała do gen. Franco rachunek na 250 000 funtów szterl. z żądaniem zapłacenia sumy pieniężnej, jakie firma „Lloyd“ zmuszona była zapłacić za zatopione przez samoloty generała powstańczego okręty angielskie.

Przedstawiciel tej firmy, wręczając rachunek, oświadczył: „Rząd hiszpański jest akredytowany w Londynie i dla tego okręty brytyjskie mają prawo wpływania do portów rządu hiszpańskiego pod ochroną oficerów-obszwaratorów. Franco lub ci, którzy go popierają, muszą płacić“...

Samolot niemiecki wylądował w Pilźnie Wybory prezydenta Pragi

Praga, 20 czerwca. (PAT) Komitet polityczny ministrów odbył dzisiaj po południu kolejną naradę. Przedmiotem jej była ekspertyza prawników o memorandum stronnictwa sudecko-niemieckiego. Poza tym komitet polityczny ministrów zajmował się preliminarzem budżetowym na rok 1939. Narady komitetu politycznego ministrów odbywać się będą codziennie po południu. Jak utrzymują tu, przedstawiciele ludności polskiej zostaną przyjęci dopiero po naradach z Węgrami. Plenum rady ministrów zbierze się prawdopodobnie w piątek.

Praga, 20 czerwca. (PAT) Dziś odbyły się w Pradze wybory prezydenta miasta Pragi. Obrany został ponownie dotychczasowy prezydent miasta, członek stronnictwa czechosłowackich narodowych socjalistów, dr. Zenkl, który otrzymał 88 głosów na 100.

Praga, 20 czerwca. (PAT) Dziś o godz. 15.22 na lotnisku wojskowym w Pilźnie wylądował jedno miejscowy samolot niemiecki D-lhisi. Pilot jako przyczynę lądowania na terytorium czechosłowackim podaje utratę orientacji. Samolot umieszczono w hangarze, a pilota ulokowano w hotelu. Władze czeskie sprawdzają zeznania pilota.

Zakaz uboju rytualnego na Węgrzech wywołał kryzys wśród rolników

Budapeszt, 20 czerwca. Prasa stwierdza, że wprowadzenie na Węgrzech zakazu uboju rytualnego ujemnie się odbiło na sytuacji rolnictwa. Konsumcja mięsa znacznie zmniejszyła się. Doszło do tego, że nawet znany ze swych tendencji prohitlerowskich poseł Csour domagał się na posiedzeniu komisji budżetowej parlamentu zniesienia zakazu uboju rytualnego. W jego okręgu wyborczym — oświadczył Csour — rolnicy gorzko się żalą na skutek tego zakazu, który daje się we znaki wyłącznie rolnikom.

Delegacja aplikantów adwokackich u ministra Grabowskiego

Warszawa, 20 czerwca. W dniu dzisiejszym delegacja Rady Naczelnej Stowarzyszenia Aplikantów Adwokackich R. P. złożyła p. min. sprawiedliwości Grabowskiemu obszerny memoriał w sprawie zamknięcia list adwokackich i aplikanckich na lat 5. Autorowie memoriału domagają się cofnięcia zarządzenia, unieważniającego młodemu prawnikom dostęp do advokatury.

Teatr Kameralny

ul. Cegielińska 27, tel. 112-25.

Dziś i codziennie o g. 9.15 w. gościnne występy znakomitej amerykańskiej pary komediowej

HYMIE JACOBSON i MIRIAM KRESIN

wraz z pierwszorzędnym zespołem artystycznym. Odegrana zostanie po raz pierwszy przebojowa komedia muzyczna

„MOTKIE FUN SŁOBODKIE“

Bilety już do nabycia w kasie teatru.

2 dzieł w Łodzi

Dnia 21 czerwca 1865 roku założony został w Łodzi przy Placu Reymonta oddział łódzki Banku Polskiego, instytucji rządowej, finansującej przemysł łódzki. Otwarcie filii Banku Polskiego znakomicie przyczyniło się do podniesienia tempa rozwojowego polskiego Manchesteru. Niestety, filię Banku Maskale już w roku 1870 zlikwidowali.

Dopiero rok 1919 przyniósł restytucję Banku Polskiego: w roku tym bowiem zaczęła działać Państwowa Kasa Pożyczkowa, późniejszy Bank Polski.

Czerwiec 21 Wtorek	Dziś Alojzego Jutro Paulina B.W.
	Wschód słońca 3.15
	Zachód słońca 19.59
	Wschód księżycy 23.56
	Zachód księżycy 12.41
	Długość dnia 16.44
	Przeważnia 8.39

Krótkie wiadomości

LUSTRACJA LETNISK PODMIEJSKICH zostaje podjęta ponownie w bieżącym tygodniu. Ma ona na celu sprawdzenie, czy letniska zostały przystosowane do swego celu, domki i wille wyremontowane, urządzone śmietniki, tereny oczyszczone i t. d. Niewymontowane wille będą opleczone.

AUTOMATY ZE ZNACZKAMI STEMPLOWYMI mają być ustawione we wszystkich gmachach urzędów państwowych, na poczcie i t. d. Będzie to znaczne ułatwienie dla interesantów, którzy będą mogli, oszczędzając czas, wrzucić do odpowiedniego otworu monetę i otrzymać znaczki w dowolnej ilości.

DALSZY SPADEK ZACHOROWAŃ na choroby zakaźne zanotowano w Łodzi, co jest zjawiskiem wysoce dodatnim, z uwagi na porę letnią. W ciągu ubiegłego tygodnia zanotowano: 1 wypadek duru brzuszkiego, 10 wypadków błonicy, 5 błonicy, 2 odrzy, 2 róży, 5 krztusica, 2 zakażeń połogowych i 5 pokąsań przez psy podejrzane o wściekliznę.

POMOC PRAWNA DLA UBOGICH, którą prowadzi wydział opieki społecznej, rozszerza się coraz bardziej. W ostatnim czasie wydział opieki udzielił 1468 porad prawnych, napisał 552 podania i pozwody do sądu, w tym 229 o eksmisję, 159 o alimenty, 46 o odszkodowanie za pracę i t. d.

DZIŚ, WE WTOREK, do przeglądu wojskowego zgłosić się winni przed komisją poborową Nr. 1 przy ul. Ogrodowej 34, ochotnicy roczników 1918, 1919 i 1920, zamieszkali na terenie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisariatów policji, zaś przed komisją Nr. 2 przy Al. Kościuszki 19 — ochotnicy roczników 1918, 1919 i 1920, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji.

Koniec roku szkolnego. Dziś nastąpi zakończenie roku szkolnego we wszystkich szkołach średnich i powszechnych na terenie Łodzi. Po rozdaniu świadectw uczniom i uczennicom, rozpoczyna się ferje, które trwać będą 10 i pół tygodnia, do dnia 3 września.

W związku z tym już w końcu bieżącego tygodnia uruchomione zostają kolonie i półkolonie letnie dla dziatek i młodzieży. (1)

Lustracja powiatu przez starostę Denysa. Wczoraj wyjechał na objazd powiatu starosta powiatowy łódzki, p. Franciszek Denys. Starosta Denys przeprowadzi szczegółową lustrację wszystkich miast i miasteczek powiatu. Wczoraj odwiedził Konstantynów, Brus, Kaly, Teofilów i Kochanówek.

M. inn. lustracja ma na celu stwierdzenie, czy wszędzie przeprowadzane są remonty nieruchomości według zarządzeń władz centralnych. (1).

Osobiste. Wczoraj powrócił z dorocznego urlopu wypoczynkowego i objął urządzenie dyrektor Zarządu Miejskiego w Łodzi p. Mieczysław Kalinowski.

Ostrzeżenie pod adresem Niemców

Władze zapowiedziały, że nie będą tolerowały działalności niemieckich kół nacjonalistycznych

W poniedziałek, dnia 20 czerwca, na czelniek wydziału społeczno-politycznego, dr. St. Wrona, przyjął ks. pastorów Schedlera, Dobersteina, Lefflera, Kneif-

owej ustawy kościelnej, ostrzegając, że władze państwowe nie będą tolerowały dłuższej działalności pewnych kół nacjonalistycznych niemieckich i rozpolitykowanej części pastorów niemieckich, usiłujących stawiać trudności w realizacji nowej ustawy kościelnej.

Również w poniedziałek 20 bm. dr St. Wrona przyjął przedstawicieli Niemieckiego Zw. Ludowego z p. L. Wolfem na czele oraz przedstawicieli prasy ideowo-związkowej z N. Z. L. („Freie Presse”, „Der Deutsche Weg”). P. dr Wrona zaznajomił tych przedstawicieli ze stanowiskiem władz państwowych wobec działalności N. Z. L., wywołującej fermenty przy wprowadzaniu w życie nowej ustawy kościelnej i ostrzegł, że działalność, utrudniająca wprowadzenie nowej ustawy kościelnej, państwo władze polskie dłużej tolerować nie będą.

Dziś
jeszcze nabyć możesz szczęśliwy los do I-ej klasy w kolekturze

W. KAFTAL I S-KA

Łódź, ul. Piotrkowska 54

KAFTAL — to synonim szczęścia!

Delegacje u p. wojewody

Dnia 19-go czerwca pan wojewoda Henryk Józewski wziął udział w obradach Okręgowego Zjazdu Związku Strzeleckiego oraz w obradach wojewódzkiego Zjazdu Związku Młodej Wsi.

W poniedziałek, 20-go czerwca p. wojewoda Józewski przyjął delegację przedstawicieli Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskim w osobach prezesa Bruno Bidermana, prezesa Gustawa Geyera, p. Karola Endera, prezesa Kazimierza Markona, senatora Hejmana-Jareckiego Aleksandra i dyrektora Henryka Berkowicza.

Następnie p. wojewoda Józewski przyjął delegację działaczy społecznych w osobach p.p.: Wandy Kosińskiej-Łorentzowej (przewodniczącej Samopomocy Społecznej Kobiet), dyrektora Kazimiera Marczyńskiego (przewodn. Koła b. Peowiaczek), Marii Fornalskiej (przewodniczącej Zeńskiego Wydziału Związku Strzeleckiego), Zofii Remiszowskiej (vice-przewodn. Samop. Społ. Kobiet), inż. Ireny Kielbasińskiej (vice-przewodn. Org. Przyp. Kobiet do Obrony Kraju), dyr. Marii Kniatowej (przewodn. Służby Obywatelskiej) i dr. Jadwigi Krasickiej (Stow. Kobiet z wyższym wykształceniem).

Autostrada Łódź — Warszawa ma być zbudowana w ciągu 3 lat

Jak się dowiadujemy, opracowany został projekt budowy specjalnej autostrady, łączącej Łódź z Warszawą. Budowa tej autostrady rozpocznie się w przyszłym roku równocześnie z dwóch stron, t. j. od strony Łodzi i od strony Warszawy, aż do spotkania się. Budowa trwać ma trzy lata. Koszt jednego kilometra tej autostrady, która będzie miała betonową nawierzchnię, wyniesie 300.000 złotych.

Droga prowadzi być będzie z Łodzi przez Brzeziny, Skierniewice, Żyrardów, Pruszków do Warszawy.

Autostrada przeznaczona będzie dla szybkiego ruchu samochodowego i motocyklowego. Inne pojazdy nie będą mogły na niej kursować. Długość całej drogi wyniesie 110 km., t. j. o 60 km. mniej niż droga dotychczasowa. Uda się to osiągnąć przez omińnięcie szeregu

ośrodków. Droga będzie miała żadnych skrzyżowań z torami kolejowymi, czy innymi drogami, a to celem zapobiegnięcia wypadkom przy szybkiej jeździe, jaka będzie na autostradzie dozwolona. Tory kolejowe przechodzić będą wiaduktami nad albo pod autostradą. Z tych względów nowa droga zbudowana będzie częściowo na nasypie 3 metrów wysokości, zaś wjazdy na nią aut i motocykli znajdować się mają co 20 kilometrów.

Będzie to pierwsza wielka autostrada w Polsce. (1).

Wycieczki wypoczynkowe

P. B. P. „ARGOS”, Łódź, Piotrkowska 60, tel. 104-00.

DO JUGOSŁAWII (Rab. Dubrownik)
RUMUNII (Carmen-Sylva)
BULGARII (Warna)
WĘGIER (Budapeszt-Balaton)

„Białe pończochy“ młodych Niemców pojawiły się w wielu miejscowościach polskich. — Wielka aktywność nacjonalistycznych organizacji niemieckich

Prasa warszawska i poznańska zwraca ostatnio coraz większą uwagę na rosnącą aktywność nacjonalistycznych organizacji niemieckich w Polsce. Czasopismo „Zespół”, skupiający wokół siebie sfery, współdziałające z min. Poniatowskim, pisze w swym ostatnim numerze:

„Z Pomorza i Poznańskiego napływają informacje o wzmożonej akcji niemieckiej. Pierwszy atak, wedle metody niemieckiej, rozpoczyna się na odcinku gospodarczym. Atak ten już się rozpoczął, napływały niemieckie kasy bezprocentowe, napływają kredyty, przy pomocy których próbują się robić politykę, stosuje się bojkot polskich sklepów itd.

Zachodnie ziemie przygraniczne odczuwają wyraźnie rozbudzenie niemieckiej aktywności”.

Dalej prasa przytacza następujące fakty, które ilustrują obecne nastroje wśród ludności niemieckiej w Polsce:

„W Chorzowie policja aresztowała Niemca, właściciela jednej z tamtejszych fabryk, Romana Słowika, za łżenie narodu polskiego.

W Nowym Dworze, pow. sepolińskiego, prowadzone jest dochodzenie przeciwko obywatelowi polskiemu, narodowości niemieckiej, robotnikowi Hugonowi Bockowi, który dopuścił się zniewagi P. Prezydenta R. P.

Sąd okręgowy w Bydgoszczy skazał

na 2 lata więzienia mieszkańca Strzelca Górnych, Niemca Brunona Becka, który w restauracji występując przeciwko Polsce, powiedział, iż wkrótce wkroczy do Polski Hitler, by „zrobić nareszcie w kraju porządek”.

Sąd w Wejherowie skazał na 2 miesiące więzienia mieszkańca wsi Borki, pow. morskiego, Niemca Józefa Labudę, który publicznie wyrażał nadzieję zajęcia Pomorza przez Niemców. Ten sam sąd skazał na 3 miesiące aresztu mieszkańca wsi Borysewo, pow. morskiego, Niemca Brunona Elsniera, za obrażenie godności narodu polskiego”.

Na terenie Łodzi działają wśród Niemców dwie partie nacjonalistyczne: „Deutsche Volksverband” i Jungdeutsche Partei”. Obie partie wyznają zasady narodowo - socjalistyczne i rywalizują ze sobą raczej ze względów personalnych. Obie te partie rozwijają ostatnio — prawdopodobnie pod wpływem wydarzeń na terenie europejskim — coraz jaskrawszą działalność w duchu agresywnie-nacjonalistycznym.

M. inn. przy organizacjach tych utworzono liczne, zdyscyplinowane oddziały młodzieżowe, które, pod pozorem wycieczek świątecznych (Ausflug) i innych niewinnych imprez, odbywają w lasach podmiejskich regularne ćwiczenia marszowe, musztre i t. d., zaprawiając młodzież niemiecką do karności pod hasła-

mi ściśle zapożyczonymi od panującego za granicą zachodnią reżymu.

Oddziały młodzieży, przyodziane w białe pończochy, zwróciły już powszechną uwagę, tym bardziej, że ten szczególny stroju — „białe pończochy” — jest częścią umundurowania hitlerowców austriackich i czeskich.

To samo zresztą, jak widać z powyższej przytoczonych informacji z Poznańskiego i Pomorza, dzieje się wszędzie, gdzie Niemcy posiadają swoje organizacje.

MYDŁO ALKALICZNE Karpinińskiego

dla osób z skórą podrażnioną, skłoną do wągrów

Dyzury aptek

Nocy dzisiejszej dyzuruje następujące apteki:
Sadowska - Dancerowa - Zgierska Nr. 63, W. Groszkowski — 11 Listopada 15, T. Karlin — Pilsudskiego 54, R. Rembieliński — Andrzeja Nr. 28, J. Chądzyńska — Piotrkowska 165, B. Miller — Piotrkowska 46, G. Antoniewicz — Pabianicka 56, J. Unieszowski — Dąbrowska Nr. 24a.

Herbert G. Wells

GANGSTERYZM POLITYCZNY W EUROPIE

Żaden z władców nie wierzy w trwałość swego reżymu i stąd coraz gwałtowniejsze represje. — Wbrew pozorom, zatriumfują jednak sprawiedliwość i wolność

Na świecie jest ponuro, smutno i źle. Panuje powszechny pesymizm. Ale ten pesymizm powszechny jest zjawiskiem takim samym, jak ogólny optymizm 1900 roku, jak ogólny zamęt wywołany przez wielką wojnę. Uważam, że są to wszystkie etapy pochodzącego w kierunku stabilizacji stosunków. Ludzkość przeżyje jeszcze wiele rozczarowań, wiele wstrząsów i wiele klęsk, nim dojdzie do celu ostatecznego, jakim jest kompletne zrozumienie, zdolność racjonalnego myślenia, a tym samym zupełna zmiana stosunków na świecie.

Czy świat dojdzie do celu ostatecznego poprzez ewolucję, czy też po olbrzymiej katastrofie, która nim wstrząśnie, a która byłaby naturalną konsekwencją postępujących systematycznie wydarzeń? Wielu ludzi, a liczba ich wzrasta z każdym dniem, sądzi, że idzie my nieuchronnie ku nowej wojnie, raczej ku całemu szeregowi nowych straszliwych wojen, które zniweczą cywilizację. Twierdzą oni, że jest to bezsporne, że tego nie da się uniknąć pod żadnym pozorem. Ja osobiście nie uważam nowej wielkiej wojny za fakt nieunikniony, ale bynajmniej nie przeczę, że może ona nastąpić istotnie, i to w formie o wiele straszniejszej, aniżeli poprzednia.

Sądzę, że w chwili obecnej, pod wpływem rozgrywających się wypadków, ludzie naogół są skłonni do przeceniania t. zw. nacjonalizmu, który właściwie powinien nazywać się pseudo-nacjonalizmem. Wszędzie, lub prawie wszędzie wolność jest gwałcona i obrażana, sumienie deptane brutalnie, godność ludzka poniewierana, panoszy się chamstwo, brutalność, złość a co przy tym najsmutniejsze — świat stępniał, i mimo, że wzdryga się wewnętrznie na widok popełnianych łajdactw, milczy.

Nazwałbym obecną epokę — epoką gangsterów. Nacjonalizm jest ideą wielką, piękną i wzniosłą. Pseudo-nacjonalizm dzisiejszy jest gangsterstwem. Gdy badam te sprawy, dochodzę do wniosku, że obecny wzrost pseudo-nacjonalizmu na świecie zawdzięczamy nie potęgze jego przywódców, lecz wręcz przeciwnie, ich słabości.

Ani jedna z pośród tych osobistości, które stale grożą wszystkim pięścią, które zagrażają powszechnemu pokojowi, nie posiada absolutnej pewności człowieka świadomego, że tworzy coś trwałego, harmonizującego z elementarną siłą wieczystego życia. Frazesy, zapewnienia, zaklęcia — to wszystko blichtr, obliczony na krótki użytek. By dodać samym sobie odwagi, ci ludzie — samozwańcy geniusze, wyimaginowani giganci — krzyczą. Czy słyszał ktokolwiek, by mówili spokojnie? Czy słyszał ktokolwiek, by nie grzmieli wygłaszając

swę mowy, by nie grozili stale wszystkim wokół?

Podsumujmy wszystko, nie wyłączając nawet ich sukcesów, wywierających niekiedy wrażenie na ludzi, i poczekajmy — nie śpieszmy się z wydaniem sądu, poczekajmy, czy życie im przyzna rację. Nie przesądźmy niczego z góry. Poczekajmy. Nie będziemy czekali zbyt długo. Jestem już bardzo stary, ale, mam to przekonanie, że i ja do c z e k a m!

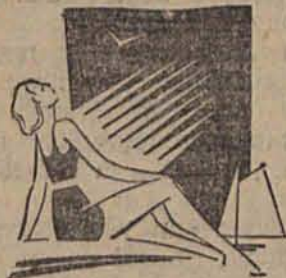
Mówi się bardzo wiele o spełnieniu wolności słowa, wskutek czego cierpi współczesna myśl ludzka. Zastanówmy się, czy mimo wszystkich gwałtów istotnie myśl twórcza cofnęła się w porównaniu z latami 1800, 1850, 1900, 1914, a nawet 1924? Nie zapominajmy o tym, że tępienie wolności słowa w niektórych krajach nie oznacza bynajmniej,

że tam nastąpiła śmierć myśli twórczej. Myśl, jak proch, nie traci nic ze swej naturalnej potęgi wybuchowej. Mimo przytłaczającej pokrywy, mimo brutalnej, dławiącej ręki, myśl pracuje intensywnie. I kto wie, czy obozy koncentracyjne nie okazały się pewnego dnia istnymi ośrodkami nowej, wolnej myśli.

Wytrwałość ludzka jest wielka. Potęgi, które wolę ludzką potrafią podnieść i wytrwałość wykorzystać, są jeszcze większe. I dlatego można wierzyć, że wcześniej czy później człowiek przezwycięży triumfalnie wszystkie wojny, walki i cierpienia, by utorować sobie drogę do tej egzystencji rozsądnej i wygodnej, jaka jedynie usprawiedliwia nasz byt na ziemi.

Droga jest ciernista i najeżona przez szkodami. Ale kto nie walczy, ten nie

zwycięża. I dlatego jestem głęboko przekonany: mimo wielkich i ciemnych chmur, pokrywających niebo, słońce wzejdzie jutro. Napewno!

Słońce i woda cuda sprawiają, gdy Krem Uroda do pomocy mają.

PULSA KREM URODA
CHRONI I OŻYWIĄ CERE.

Czy remuneracje należą do pensji?

Wyżsi urzędnicy miejscy bronią swoich praw nabytych. — Stanowisko zarządu miasta

Sprawa wypłacania pracownikom miejskim, zajmującym stanowiska kierownicze, t. zw. remuneracji nie przestała być aktualna. Ostatnio wpłynęła ona z okazji zmiany przepisów emerytalnych dla pracowników miejskich, a ponieważ ostatnio wywołuje liczne sprzeczności i zastrzeżenia, zwróciłem się do zarządu miejskiego, celem otrzymania szczegółowych w tej sprawie informacji.

Jak się okazuje, na ogólną liczbę około trzech tysięcy pracowników miejskich, zarząd miasta wypłaca remuneracje blisko 150 osobom, zajmującym stanowiska kierownicze. Jest to wynagrodzenie, wypłacane w formie ryczałtu za prace w godzinach nadliczbowych, poświęconych na konferencje, komisje i t. d., oraz jako wyrównanie zbyt niskich poborów pewnej kategorii pracowników

jak adwokatom, inżynierom i lekarzom. Remuneracje te nie mają charakteru stałego, lecz doraźny, na czas pełnienia określonej funkcji.

Do roku 1932 sprawa wypłacania remuneracji opierała się na prawie zwyczajowym. W roku 1932 ogłoszona została ustawa, zabraniająca wypłacania pracownikom w formie stałych wynagrodzeń jakichkolwiek dodatków po za dodatkami regulacyjnym, komunalnym, ekonomicznym i mieszkaniowym. W związku z tym w dniu 15 marca 1932 r. p. wojewoda łódzki zakazał zarządowi miejskiemu doliczania t. zw. remuneracji do uroszenia emerytalnego, z chwilą bowiem, gdy remuneracje nie są stałe, lecz doraźne, nie mogą być pobierane przez tych, którzy danej funkcji już nie pełnią.

Sąd jednak, do którego zwrócili się pracownicy, stanął na innym stanow-

sku, wychodząc z założenia, że skoro nie zostały zmienione przepisy emerytalne, tym samym remuneracje muszą być do uposażenia emerytalnego doliczane. Przepisy zostały więc zmienione. Obecnie chodzi o to, czy władze nadzorcze zmianę przepisów emerytalnych zatwierdzą. Jeśli nie-zatwierdzą, wówczas zarząd miejski będzie musiał w dalszym ciągu wliczać remuneracje do emerytur.

Podkreślić należy, że ostatnie władze miejskie z wyboru również traktowały remuneracje jako dodatek doraźny, a nie stały. W roku 1934 endecka większość w radzie miejskiej zgłosiła wniosek o skasowanie remuneracji, zaś następna rada miejska o większości socjalistycznej, w roku 1936 powzięła konkludentną uchwałę kasującą remuneracje. Obecny zarząd miejski stoi na tym samym stanowisku, traktując remuneracje jako wynagrodzenie funkcyjne, które może być każdej chwili, drogą wypowiedzenia, cofnięte. (i)

PENSJONAT LECZNICZY Rabka-Dwór

przyjmuje na okres wakacyjny młodzież męską w wieku szkolnym, celem przeprowadzenia kuracji lub dla wypoczynku.

Stała opieka lekarska i wychowawcza.
Jedzenie 5 razy dziennie.

Bardzo dobre warunki pobytu: Park z boiskami sportowymi i tenisem, ogród, biblioteka, świetlica. — Sporty gry i zabawy.
Zgłoszenia: Dr. J. WIECZORKO WSKI, RABKA-DWÓR.

Nie było obrazy Narodu Polskiego

Ciekawe motywy wyroku sądu okręgowego

Wczoraj na ławie oskarżonych sądu okręgowego zasiadł woźnica, Boruch Roman, zam. przy ul. Kilińskiego 60, oskarżony o obrazę Narodu Polskiego. To sprawy jest następujące:

W styczniu r. b. Roman zatrudniony był na stacji Łódź-Fabryczna przy przesuwaniu wozu z drobiem. Zawiadawca stacji polecił numerowemu Julianowi Rudzkiemu, by pomógł Romanowi. Gdy później Rudzki zaczął domagać się zapłaty, Roman odmówił, twierdząc, że należy to do jego obowiązków. Zawiadawca przyznał rację Romanowi. A wówczas Rudzki, zirytowany, zwyym-

ślał Romana. Ten nie pozostał mu dłużny. I w rezultacie Rudzki oskarżył Romana o obrazę Narodu Polskiego.

Świadkowie zeznali m. in., że słyszeli, jak Rudzki nazwał Romana „parszywym Żydem“, ale nie słyszeli, by padła jakaś obelga pod adresem Narodu Polskiego. W wyniku rozprawy sąd, pod przewodnictwem sędziego Grzeszkowskiego uniewinnił Romana, podając w motywach, że fakt obrazy Narodu Polskiego nie został stwierdzony, a nadto, że kłótnia osobników ze sfer Romana i Rudzkiego (woźnica i numerowy) nie może być źródłem obrazy dla Narodu. (t)

Ukarani przez starostwo

Na wczorajszej sesji sąd starościński rozpoznawał szereg spraw o wykroczenia:

Za awantury i bójki uliczne skazani zostali: Lejbus Grauzam, bez stałego miejsca zamieszkania na 3 dni aresztu i Dominika Filipiakówna, prostytutka, na 14 dni aresztu.

Za znęcanie się nad koniem — woźnica Stanisław Michalak, Łęczycka 64, na 4 tygodnie bezwzględного aresztu.

Za handel w godzinach niedozwolonych — Olga Kirsz, właścicielka piwiarni przy ul. Wólczańskiej 230 — na 7 dni aresztu i 100 złotych grzywny.

Za nieodbycie zastępczej służby wojskowej — Izrael Beker, Ceglana 24 — na 20 zł. grzywny z zamianą na 4 dni aresztu.

Za wywózki śmieci w odkrytym wozie — Antoni Kowalczyk, Murarska 4 — na 5 dni aresztu.

Za handel mięsem z nielegalnego uboju — Maria Goner, Waclawa 4. — na 4 dni aresztu.

Za radiopajęczarstwo — Franciszek Kapczyński, Jodłowa 9, na 20 zł. grzywny z zamianą na 5 dni aresztu i odszkodowanie na rzecz urzędu pocztowego w wysokości 18 zł.

Za niewpłacenie składek do ubezpieczalni społecznej — Tadeusz Fuehrer, Piramowicza 7 oraz Wolf Karo, Piramowicza 7 — 40 zł. grzywny z zamianą na 3 dni aresztu, Iosek Wajtraub, ul. Śródmiejska 6, na 70 zł. grzywny z zamianą na 7 dni aresztu.

Wreszcie za nieremontowanie domów ukarano kilku właścicieli grzywnami od 100 do 400 złotych.

Spędzajmy
urlop
w kraju

Produkcja krajowa 1938/39

Przesadna moda na przeróbki z powieści

Owczy pęd w kinematografii krajowej. — Po linii najmniejszego oporu

Niech tylko jakiś film produkcji krajowej stanie się „szła gierem”, już powstaje w t. zw. „branży” — przesadna haussa na tego samego autora, tych samych aktorów, pokrewny temat.

„Poszedł” w tym sezonie doskonale Dołęga - Mostowicz. Jego „Znachor” stał się źródłem wielkich kas dla producentów i właścicieli kin. Huzia na Dołęgę. Już dorabia się dalszy ciąg „Znachora”, który pod tytułem „Profesor Wilczur” filmowany będzie w obsadzie swego prototypu.

Ta istna gorączka przybiera rozmiary wręcz groteskowe. Mówi się o tym, że na warsztacie jest aż... 7 Dołęg, a w tym „Dr. Murek”. „Ostatnia brygada”, „Nikodem Dyzma”. Nonsens! Prosta logika wskazuje na to, że taka nadprodukcja przeróbek z jednego autora musi zawieść obliczenia. Filmy te będą dosyć podobne do siebie, zainteresowanie widza rozprasza się, a reszty dokonano wartości artystycznej produkcji, która z reguły, przy tego rodzaju licytacjach o nazwiska, spychana jest do najniższych poziomów.

Bardzo dobrze „poszedł” „Wrzos” Rodziewiczówny. Ta sama wytwórnia, wyzyskując urojoną lub przypadkową passę, nakreca już drugą powieść Rodziewiczówny: „Florjan”. W dobrej obsadzie nie wysilano się zbytnio; wszystkie role główne powierzono bohaterom „Wrzosa”.

A warto byłoby wskazać producentom dosyć jeszcze aktualne memento. Po wielkim sukcesie „Tredowatej”, nakreconej według Heleny Mniszek, pospieszono się z realizacją dalszego ciągu tej produkcji: „Ordynat Michorowski”. I wtedy właśnie obliczenia zawiodły: film leżał! Produccenci to jednak uparty naród, szybko zapominają o „klapach”, a dobre pamiętają o „fukach”. Mniszkówna wydaje się ciągle magnesem i na warsztat wysuwa się znowu jej „Gehenna”. Scenariusz pisze jak zwykle Anatol Stern, reżyseruje jak zwykle Michał Waszyński, grają jak zwykle Zacharewicz i Samboński itd.

W tych warunkach filmy, często powstające w tych samych dekoracjach, są podobne do siebie, jak muszą być podobne dzieci tych samych rodziców. Gdzie tu może być mowa o jakimś wysiłku, o jakiejś nowinie artystycznej. W ramach masowej produkcji może wykwitnąć gatunek poprawnego, przeciętnego filmu rozrywkowego, — w ramach takich założeń, takiego przeciążenia modą, aktorów i aktorek — jak to się dzieje w świecie warszawskiej kinematografii jest to zupełnie niemożliwe.

Warto zwrócić uwagę, że nad tymi różnymi modami dominuje jedna najwyższa: filmowanie powieści. Nie jest to zły objaw, często podnosiliśmy, że film polski w poszukiwaniu źródeł, które ożywiłyby go, zwrócić się winien w stronę naszej

bogatej literatury. Uwagi te, podnoszone z wielu stron, nie spotykały się ze zrozumieniem. Trzeba dopiero było sukcesu „Dziewcząt z Nowolipiek”, zrealizowanych wg. Poli Gojawicyńskiej, aby przemysłowcy warszawscy skorzystali z tego przykładu. Że skorzystali z niego w sposób niewłaściwy i

przesadny, odrzucając zupełnie potrzebę oryginalnych kinoscenariuszy, to już wynika z naszych poprzednich rozważań.

Zwróciliśmy w artykule niniejszym światło na ciemne strony przygotowywanej obecnie produkcji. W liście nakreconych filmów znajdujemy i wiele pozycji, realizowanych nie

według recepty „ówczesnego pędu”. Tym filmom życzyć należy największego powodzenia. Znajdujemy także kilka bardzo śmiałych projektów. O tych i o innych filmach mówić będziemy w dalszych naszych artykułach, poświęconych przygotowaniu do sezonu 1938-39. (iw)

Aresztowanie na wesoło

Anny Ondra i Willy Schor w wesołej scenie z ostatniego swego filmu wytwórni Tobis-Magna

DROBIAZGI FILMOWE

Spóźniona wdzięczność

W Paryżu powstał komitet budowy pomnika niedawnemu zmarłemu pionierowi francuskiej kinematografii: Jerzemu Melles i Emilowi Cohl. Na czele komitetu stoją Louis Lumiere i reżyserka Germanie Dulac.

Dumas na wesoło

Powieść Dumasa p. t. „Trzej muszkietery” była za czasów filmu „niemego” sfilmowana na „wesoło” z udziałem sławnego komika Maksa Lindera. Obecnie nowa dźwiękowa wersja „Trzech muszkietarów” sfilmowana przez reżysera w Hollywood, również „komediowo”. Trzech muszkietarów gra troje braci Ritz.

Ciekawki

Znany aktor i reżyser amerykańskiego ekranu Eric von Stroheim, który ostatnio osiedlił się w Paryżu, gdzie grywa w filmach francuskiej produkcji, przystępuje w tych dniach do reżyserii filmu p. t. „Żelazna korona”. Jest to historia rodziny austriackiej od Habsburgów do Hitlera. Stroheim gra równocześnie w tym filmie jedną z głównych ról.

Wystawa w Paryżu

24-go maja została otwarta w Paryżu wystawa filmowa, na której są wyświetlane stare filmy nieme, jak „General” z Keatonem, „Czterech jeźdźców Apokalipsy” z Valentinem i pierwsze dźwiękowiec, jak „Jazz Singer” z Jolsonem i kla-

syczny film gangsterski „Lite Caesar” z Robinsonem. Sensacją wystawy będzie pokaz nigdy publicznie nie wyświetlanej groteski rysunkowej Disneya „Plane crazy”.

Wojna o „Jezebel”

Dawid Selznick kupił przed rokiem prawo przeróbki popularnej powieści z wojny domowej 1861 roku p. t. „Gone with the Wind”. Najmilszą zabawą prasy amerykańskiej stało się od tego czasu zgadywanie, bezskuteczne zresztą, kto zagra główną rolę Scarlett O'Hara. Kiedy Selznick zdecydował się i nie mógł się zdecydować, Warner Brothers kupili prawa przeróbki powieści na podobny temat „Jezebel” i powierzyli główną rolę Bette Davis. Film cieszy się olbrzymim powodzeniem, właśnie dlatego, że tak bardzo przypomina dzieje Scarlett O'Hara.

Selznick jest teraz w prawdziwym kłopotcie — każda bowiem aktorka, która ostatecznie wybierze, będzie musiała być i inna, i lepsza od Bette Davis, w przeciwnym bowiem razie film się poloży.

Nowy film „Pensjonarki”

Ingard v. Cuve, słynny autor scenariuszy „Mayerlinga” i „Pieśni nocy”, napisał scenariusz do nowego filmu Deanny Durbin pt. „That certain age” (W pewnym wieku). Dialogi i układ scen według pomysłu Felixa Joachimsona i Bruce Manninga. Kierownictwo produkcji: Joe Pasternak.

Nieśmiertelna Mary Pickford

Mary Pickford projektuje produkcję filmów na terenie Anglii do spółki z Kordą. W pierwszym jej filmie p. t. „Nietoperz” wystąpi prawdopodobnie jej mąż Buddy Rogers, aktor i dyrygent orkiestry jazzowej.

O Marlenie

Marlena Dietrich pogodziła się ze Sternbergiem i założyła do spółki z nim wytwórnię, zarejestrowaną w Anglii. — W związku z tym ponownie lansowane są pogłoski o przeróbce filmowej powieści Zoll „Germinal”.

Przed przystąpieniem do pracy w Europie Marlena Dietrich wróci jeszcze do Ameryki, gdzie grać będzie w dwóch filmach. Jednym z nich jest przeróbka znakomitej powieści Bromfelda o Indiach „Nadeszły deszcz”, drugi obraz biograficzny o George Sand reżyserii Franka Capry. Pierwszy film zapowiada Twentieth Century Fox, drugi — Columbia.

Nowy Guitry

Film Saschy Guitry „Remontons res Champs Elysees” jest już na ukończeniu. Będzie to historia popularnej arterii pańskiej od czasów Marie de Medicis jej założycielki, aż do dni dzisiejszych. Guitry posługuje się w swoim dziele receptą „Kawalkady”, w filmie bowiem wystąpić ma rodzina iranuska na przestrzeni paru pokoleń.

Filmy polskie idą w świat

Filmy polskie idą w świat... Raz za razem z satysfakcją notujemy te mile dla nas fakty.

Ostatnią olbrzymią transakcją zawarliśmy z Litwą. Jedną z kinematograficznych placówek kowieńskich nabyła w Warszawie 11 dźwiękowców produkcji polskiej. Będą one już w najbliższym czasie wyświetlane na ekranach litewskich.

„Dybuk”, film oparty na tle legendy żydowskiej, zrealizowany w Warszawie, cieszy się olbrzymim powodzeniem w New Yorku i Paryżu, gdzie zajmuje pierwszorzędne ekrany. W prasie ukazują się recenzje, przy czym podkreśla się pierwszorzędne kreacje A. Sambergera i A. Horewskiego.

„Dyplomacyjna żona”, zrealizowana przez „Polski Tobis” w wersji polskiej i niemieckiej, nabyta została w wersji polskiej na Amerykę.

Cały szereg poważnych transakcji jest w toku.

Zmiany w modzie męskiej lansowane przez gwiazdorów filmowych

W Pilsce utrzymuje się dotąd przesąd, że kosmetyka jest wyłączną dziedziną kobiecą. Inaczej jest na zachodzie, gdzie każdemu dbającemu o siebie mężczyźnie nie obce są tajniki tej sztuki. Słynny mistrz „make-up-u”, Max Factor jest nie tylko wyrocznią w dziedzinie kosmetyki dla pań, ale także udziela wskazówek na tym polu wszystkim gwiazdom stolicy filmu. Jest on cytowany również przez wielkie miesięczniki mody, jako jeden ze znawców tej dziedziny.

Na rok 1938 przewiduje on następujące zmiany w modzie męskiej:

Dłuższe włosy i absolutny „zanik” krótko strzyżonych „tyłów głowy”.

Wąsy będą na ogół noszone częściej niż dotychczas.

Wielka popularność niskich, szerokich kołnierzyków miękkich.

Co raz większe uznanie dla zawodowego manicuru. Pierścionki na drugim lub trzecim palcu, a nie na ostatnim, jak dotychczas.

Co raz większa prostota w krawieczyźnie, natomiast bardzo wyszukane trzewiki, desenie krawatów i materiałów na koszule.

Druga wyrocznia mody męskiej w Hollywood jest reżyser Paramountu, Mitchell Leisen, który posiada wielki, ekskluzywny zakład mody.

Garść informacji o Annie May Wong

Anna May Wong jest Chinka. Urodziła się jednak w Los Angeles, dokąd przed paru laty wyemigrowali jej rodzice.

Młoda Chinka uczęszczała do szkół w San Francisco i po ukończeniu edukacji pragnęła rozpocząć karierę artystyczną. Występowała kolejno w różnych teatrzykach oraz jako statystka w niektórych filmach. Jej egzotyczna uroda zwróciła uwagę producentów filmowych i w końcu Anna May Wong została pasowana na gwiazdę.

Ostatnio zrealizowała ona film p. t. „Córka Szanghału”, który jest jednym z najlepszych w jej karierze.

Higieniczne błoto

Słynna wytwórnia kosmetyków w Hollywood, założona i prowadzona od lat przez Maxa Factora, wypuściła na rynek nowy preparat. Jest to higieniczne błoto, używane specjalnie do scen, w których dany aktor lub aktorka ulega niefortunnej przygodzie, jakie często zdarzają się w komediach filmowych. Błoto sporządza się z przesiewanego piasku rzeczno-ego i specjalnymi substancjami antyseptycznymi, usuwającymi wszelkie niebezpieczeństwo infekcji, na wypadek, gdyby aktor, upadając, uległ zadrapaniu.

Sztuczne błoto Maxa Factora zastosowała po raz pierwszy w praktyce wytwórnia Paramount przy nakręcaniu najnowszych filmów Harolda Lloyd'a, „Ostrożnie Profesorze”, który będzie na jesieni b. roku wyświetlany na ekranach Polski.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 21 czerwca 1938 r.

Zniżka cen surowców

Czy niższa cen surowców na rynkach między-narodowych jest skutkiem depresji gospodarczej, czy też przyczyną, czy też jednocześnie skutkiem i przyczyną?

Sprawa ta jest równie zawiślana jak nader ważna. Ważna jest praktycznie, gdyż w chwili obecnej, gdy ceny spadły i, być może, dalej się obniżą, a w każdym razie nie wykazują tendencji trwale wyższej, zmusza ona życie gospodarcze do uciążliwego procesu przystosowywania się do obniżonego poziomu cen.

„The Economist“ w bardzo szczegółowym studium zastanawia się nad przyczynami gwałtownego spadku cen w okresie 1929 — 30 r. 1937 — 1938 r. i nad czynnikami, które wpływają na przyszłe ich kształtowanie się.

Stwierdza on przede wszystkim, że ceny wielu surowców odznaczają się wybitną niestalością i że niestalość tę należy przypisać trudnościom w przystosowaniu się podaży do popytu na krótką metę. Ta nieelastyczność podaży na najbliższą przyszłość sprawia, że: bądź zapasy wzrastają, a ceny obniżają się, bądź zapasy kurczą się, a ceny zwyszkują.

Ale ta nieelastyczność nie tłumaczy jeszcze w całości gwałtownego spadku cen podczas depresji gospodarczej 1929 — 30 r. — 1937 — 38 r. Nie tłumaczy też ona dostatecznie gwałtownej haussy cen zimą 1936 — 37 r. Wyjaśnienia należy szukać w braku jednoczesności między zakupami dokonywanymi przez spoźyciwców, bieżącym spożyciem. Zachodzi zawsze (tak było po „boomie“ 1929 r. oraz zimą 1936/37 r.) nadmierne gromadzenie zapasów w porównaniu z bieżącym spożyciem. W ślad za tym idzie nadmierna produkcja. Gdy spożycie się kurczy, spoźyciwo, spiesząc się z redukowaniem swych zapasów i zakupy spadają poniżej bieżącego spożycia; producenci zmniejszają produkcję, ale to zmniejszenie produkcji nie posiada dość elastyczności, gdyż nie bywa proporcjonalne do spadku konsumcji, nie zapobiega przeto gromadzeniu się zapasów.

Poza tym bywa i tak (jak np. z pszenicą), że rolnicy, chcąc powetować zniżkę cen ilością produktu, zwiększają produkcję. W tych warunkach konsumenci w oczekiwaniu dalszej możliwej zniżki cen jak najmniej kupują.

Jak wynika z tablic przedstawiających graficznie wahania cen, spadek ostatni, od końca marca 1937 roku do końca maja 1938 r., wyniósł 27,5 proc., gdy w okresie 1929 — 30 r. wyniósł tylko 18,5 proc. Gwałtowność i rozmiary zniżki 1937 — 38 r. dowiodły, że błędem było liczenie na skuteczność restrykcji produkcji czy eksportu i że złudną również była nadzieja na słabość zniżki, jakoby dlatego, że ceny w okresie poprzedzającej depresji nie spadły tak nisko, jak w roku 1929 — 1930.

„The Economist“ stwierdza, że nie bacząc na silny spadek cen od wiosny roku ub., który doprowadził je do znacznie niższego poziomu 1936/37 r., nie ma wyraźnych objawów, które by zapowiadały zwrot w tendencji cen. W dużym stopniu poprawa zależna jest od Stanów Zjednoczonych, które są wielkim spoźyciwcą surowców. Ale wielu obserwatorów sądzi, że poprawy nie tak prędko należy się spodziewać, po tamtej stronie Atlantyku, w każdym razie nie przed jesienią. Na razie poważne restrykcje podaży powstrzymują spadek, ale tylko na jakiś czas. W obecnych warunkach spoźyciwo nie łatwo dadzą się nakłonić do powiększenia swych zakupów, a bez takiego zwiększenia nie może być zwrotu tendencji cen.

Zaznaczyć wszakże trzeba, że zapasy znajdujące się w posiadaniu spoźyciwców są wydatnie mniejsze, niż pięć miesięcy temu i że zapasy u producentów i kupców nie są tak ogromne, jak były kilka lat temu. Gdyby zatem spoźycie teraz poprawiało się, odbiłoby się ono szybko na wzroście popytu i cen.

Posiedzenie komitetu finansowego i ekonomicznego Ligi Narodów

Dnia 4 lipca r. b. odbędzie się w Genewie posiedzenie Komitetu Finansowego i Ligi Narodów.

Z ramienia Polski w obradach komitetu weźmie udział zastępca naczelnego dyrektora Banku Polskiego dr. Jerzy Nowak.

W tym samym czasie spodziewane jest również zebranie Komitetu Ekonomicznego Ligi Narodów. W zastępstwie b. min. Doleżala, w posiedzeniu komitetu weźmie udział prawdopodobnie naczelnik polityki handlowej i tematów w ministerstwie przemysłu i handlu dr. J. Fedeusz Lychowski.

Wyświetlanie rysunków technicznych
PLANÓW budowlanych
 na papierach światłoczułych
 pozytywnych i negatywnych
 wykonują zakład klisz reklamowych
R. BORKENHAGEN 102 a
 Piotrkowska
 Telefon **111-72**
KÓDZ

Reorganizacja Ministerstwa Skarbu?

Ma być utworzony Departament Kredytowy, którego kierownikiem zostanie p. Feliks Młynarski

Agence Economique et Financiere ten korespondent — dokonana będzie niebawem doniosła reorganizacja. Utworzony mianowicie zostanie departament kredytowy; sprawy kredytowe koncentrują się obecnie w wydziałach Departamentu Obrót Pieniężnego. Kierownictwo Departamentu Kredytowego powierzone zostanie podsekretarzowi stanu; stanowisko to ma objąć Feliks Młynarski, prezes Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, b. wice — prezes Banku Polskiego.

Projekt powyższy potwierdza uwagę, jaką wicepremier Kwiatkowski przy pisuje organizacji zdrowego rynku kapitałowego w Polsce, — rynku który on uważa za warunek „sine qua non“ dalszego rozwoju koniunktury oraz uprzemysłowienia kraju. P. Wicepremier zda je sobie sprawę, że kredyty budżetowe i fundusze czerpane z oszczędności przymusowych i publicznych instytucji oszczędnościowych nie mogą starczyć na powyższe cele. Natomiast deteżauracja kapitałów krajowych i współpraca kapitałów zagranicznych stanowią jedyne środki skuteczne.

Opony z włókien syntetycznych ma produkować włoska fabryka opon samochodowych

Znana fabryka włoskich opon samochodowych Pirelli w Mediolanie podjęła ostatnio produkcję pneumatyków, w których używana dotąd do fabrykacji bawełna zastąpiona została całkowicie włóknami syntetycznymi wysokiej jakości.

Syntetyczne włókna tj. sztuczny jedwab i włókna cięte, używane do produkcji opon, posiadają muszą specjalne cechy, a w pierwszym rzędzie niezwykłą wytrzymałość. Z tych właśnie względów kierownictwo fabryki Pirelli ujęło w swe ręce produkcję włókien syntetycznych, niezbędnych dla wytwarzania opon samochodowych. W tym celu nabyto istniejącą już fabrykę sztucznego jedwabiu, która przez szereg lat była całkowicie unieruchomiona. Fabryka ta została ostatnio zaopatrzona w maszyny i instalacje techniczne najbardziej nowoczesne, co wydatnie redukuje koszty wytwórczości.

Jednocześnie zawarta została umowa z jedną z fabryk, produkujących krótkie włókna cięte, która wytwarzać będzie w specjalnie uruchomionym dziale wysokowartościowe włókna celulozowe dla fabryk Pirellego.

Jednocześnie zawarta została umowa z jedną z fabryk, produkujących krótkie włókna cięte, która wytwarzać będzie w specjalnie uruchomionym dziale wysokowartościowe włókna celulozowe dla fabryk Pirellego.

Międzynarodowa konferencja wełniana

Do zarządu Federacji weszli przedstawiciele Polski.— Nagroda honorowa dla inż. Lucjana Millera

W dniach od 13 do 18 b. m. włącznie obradowała w Londynie międzynarodowa konferencja wełniana, w której z ramienia polskiego przemysłu wełnianego wzięli udział m. inn. pp.: Wilhelm Schön, Ernest Saladin, Kazimierz Markon i dr. Stanisław Sembrat.

Pierwsze dni konferencji poświęcone były obradom w poszczególnych komisjach, gdzie przedyskutowano szereg zagadnień z dziedziny międzynarodowej sytuacji przemysłu wełnianego. Dwa ostatnie dni zajęły obrady plenum konferencji.

Delegacja polska — jak nas informują po powrocie z Londynu jej uczestnicy — brała żywy udział zarówno w pracach poszczególnych komisji, jak i w obradach na plenum konferencji.

Dużym sukcesem naszej delegacji, świadczącym o poważnej pozycji, jaką na światowym rynku wełnianym zajmuje polski przemysł wełniany, jest przyznanie na wniosek prezesa Międzynarodowej Federacji Wełnianej, p. M. Du-

brulle, nagrody honorowej asystentowi Polskiego Instytutu Wełnoznawczego, inż. Lucjanowi Millerowi, za pracę naukową p. t. „Pluszcz w wełnie“.

W dalszym ciągu na uwagę zasługuje fakt, że dzięki inicjatywie delegacji polskiej, komitet techniczny Międzynarodowej Federacji Wełnianej postanowił przystąpić niezwłocznie do podjęcia prac nad ujednostajnieniem klasyfikacji wełny. Jest to zagadnienie bardzo skomplikowane i trudne, w różnych bowiem krajach obowiązują tymczasem najróżnorodniejsze normy odnośnie do ustalania klasyfikacji wełny. W związku z tym istnieją dość duże trudno-ci w dziedzinie światowego handlu i przemysłu wełnianego.

Przy tym punkcie obrad delegacja polska zwróciła uwagę, że należałoby dołożyć wszelkich starań, ażeby pozyskać jako członka Międzynarodowej Federacji Wełnianej Stany Zjednoczone A. P., które dotychczas do federacji nie należa, pomimo, że na światowym rynku

wełnianym zajmują bardzo poważną pozycję.

Prace komitetu technicznego nad ujednostajnieniem klasyfikacji wełny potrwają zapewne czas dłuższy. W pracach komitetu weźmie również udział Polski Instytut Wełnoznawczy.

Jeżeli chodzi o aktualne już od szeregu lat zagadnienie ustalenia pojęcia „czysta wełna“, to punkt widzenia delegacji polskiej pokrywał się naogół z referatem oficjalnym, wygłoszonym na konferencji.

W sprawie obniżki cła od importu wełny celulozowej, delegacja polska, podobnie zresztą jak większość delegacji, wypowiedziała się przeciwko obniżeniu cła. Za obniżeniem cła od przywozu wełny celulozowej głosowały tylko delegacje niemiecka i włoska.

Władze Międzynarodowej Federacji Wełnianej wybrane zostały w dawnym składzie. Z pośród członków delegacji polskiej wybrani zostali pp.: Wilhelm Schön (I wiceprezes), oraz do zarządu weszli — Kazimierz Markon, Ernest Saladin i dr. Stanisław Sembrat.

Zaznaczyć należy, że podczas pobytu w Londynie delegacja polska pozostawała przez cały czas w ścisłym kontakcie z ambasadą polską w Londynie, korzystając z jej pomocy. Attache handlowy ambasady polskiej w Londynie, p. Merdinger, biorąc udział razem z delegacją polską w obradach konferencji, okazał się doskonałym znawcą zagadnień wełnianych.

Przez cały również czas delegacja polska cieszyła się serdeczną opieką przedstawicieli Anglii i dominiów. (u)

Rokowania polsko-gdańskie zostały już zakończone

Z Gdańska donoszą: Odbijające się od kilku dni w Sopotach pertraktacje kontyngentowe polsko - gdańskie zostały w dniu wczorajszym zakończone.

Rokowania dotyczyły udziału Gdańska w ogólnych polskich kontyngentach przywozowych, zwiększenia udziału Gdańska w przywozie surowców i półfabrykatów na potrzeby przemysłu gdańskiego, obok udziału w kontyngentach handlowych.

W śróde pertraktujące strony zebrały się na obiedzie, wydanym przez gdańską Izbę dla Handlu Zagranicznego. W czasie obiadu tego wygłosili przemówienia ze strony gdańskiej dr. Chrzan — prezes Izby dla Handlu Zagranicznego, oraz ze strony polskiej dr. Waschko — przewodniczący delegacji polskiej. W obiedzie w zastępstwie p. ministra Chodackiego — Komisarza Generalnego R. P. w Gdańsku brał udział p. radca Perkowski, z ramienia Senatu gdańskiego wiceprezydent inż. Huth.

GIELDA ZAGRANICZNA
 z dnia 20 czerwca 1938 r.

Nowy Jork w Londynie	4.97.15	w Zurychu	—
4.35.50, w Paryżu	—	35.86.50.	
Londyn w Zurychu	—	21.64.75, w Paryżu	—
178.30.			
Paryż w Londynie	178.28,	w Zurychu	—12.14.25
Praga w Londynie	142 i 11/16,	w Zurychu	—15.18.
Włochy w Londynie	94.47,	w Zurychu	—
22.92.50, w Paryżu	—	188.87.	
Belgia w Londynie	29.23.75,	w Zurychu	74.05
w Paryżu	609.75.		
Holandia w Londynie	8.96,	w Zurychu	241.60
w Paryżu	19.90.		
Szwajcaria w Londynie	21.64.50,	w Paryżu	—8.23.
Berlin w Londynie	12.30.50,	w Zurychu	—
176.00,	w Paryżu	14.49.	

Parcele budowlane przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej do sprzedania

Zgłoszenia do p. **Hermana**, ul. Piotrkowska 51, prawa oficyna, I piętro od 10—12 w południe i od 4—5 po południu w dni powszednie

Giełda pieniężna

Warszawa, 20 czerwca.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była utrzymana, przy obrotach malych. Notowano: Amsterdam 294.35. Bruksela 90.25. Kopenhaga 117.80. Londyn 26.37. Nowy Jork 5.30.38. Nowy Jork kabeł 5.30.63. Oslo 132.50. Paryż 14.82. Praga 18.44. Sztokholm 136. Zurych 121.90. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.27. kanadyjskie 5.22. floreny holenderskie 293.35. franki francuskie 14.62. szwajcarskie 121.40. belgi belgijskie 90. funty angielskie 26.28. palestyńskie 25.95. guldeny gdańskie 99.75. korony czeskie 11. duńskie 117.25. norweskie 131.85. szwedzkie 135.35. liry włoskie 21.80. marki fińskie 11.25. niemieckie 76. niemieckie srebrne 95.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była mocniejsza. Obroty wobec małego zaangażowania ograniczone. Notowano. Bank Polski 119.50. Cukier 33-33.25. Węgiel 27.50-27.38. Lilpop 74. Starachowice 35.50-35.75. Żyrardów 48.50.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była mocniejsza, przy większych obrotach 4 i pół proc. wewnętrzną. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. 81.63. seria 90. II em. 82.50-82.75. 4 proc. dolarowa 42.25-42.50. 4 i pół proc. pożyczka wewnętrzną 65.38. 4 proc. konsolidacyjna 67. 5 proc. konwersyjna 71. 5 proc. kolejowa 68.50. 4 proc. listy ziemskie 54.50. 4 i pół proc. ziemskie 64.50-64.75. 5 proc. Warszawy stare 78.75. 5 proc. Warszawy z r. 1933 - 73.63-74. 5 proc. Lublina z r. 1933 - 60.75.

W obrotach prywatnych: 5 proc. Łodzi z r. 1933 - 66. 3 proc. państwowa renta ziemska od cinki po 1.000 złotych - 54.75. odcinki po 500 złotych 61-63. odcinki po 100 złotych - 70.50 - 71. Rudzki kurs orientacyjny - 9.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 20 czerwca.

Table with columns: Nazwa papieru, Dział, Onog-daj, Przed mies., Przed rokien. Rows include Inw. I. em., Wewn., Konwers., Dolarówka, L. Ziem., L. Warsz. 1933, L. Łódz. 1933, Bank Polski, Lilpop, Żardów.

NOTOWANIA BAWELNY

z dnia 18-go czerwca 1938 r. NOWY JORK: Loco 8.51, lipiec 8.42, sierpień 8.41, wrzesień 8.41, październik 8.42, listopad 8.45, grudzień 8.48, styczeń 8.48, luty 8.50, marzec 8.53, maj 8.54. NOWY ORLEAN: Loco 8.58, lipiec 8.53, październik 8.55, grudzień 8.57, styczeń 8.57, marzec 8.62, maj 8.66. LIVERPOOL: Loco 4.68, czerwiec 4.48, lipiec 4.49, sierpień 4.53, wrzesień 4.58, październik 4.62, listopad 4.64, grudzień 4.66, styczeń 4.69, luty 4.69, marzec 4.71, kwiecień 4.72, maj 4.74. „Giza”: Loco 6.93, lipiec 6.42, wrzesień 6.44, październik 6.53, listopad 6.53, styczeń 6.58, marzec 6.65, maj 6.71. Egipska: Loco 7.53. Upper: Loco 5.73, lipiec 5.56, wrzesień 5.56, październik 5.55, listopad 5.60, styczeń 5.65, marzec 5.70, maj 5.74. BRREMA: Loco 10.20, lipiec 9.49, październik 9.85, grudzień 9.94, styczeń 9.98, marzec 10.12, maj 10.18. ALEKSANDRIA: Giełda nieczynna.

Niezwykła wyprawa do chińskich szeregów

Policja aresztowała 3 wojowniczych młodzieńców, którzy przez Sowiety chcieli przedostać się na front chiński

Wilno, 20 czerwca.

Przez las w Dołhinowie, pow. wilejskiego, na pograniczu sowiecko-polskim przekradła się trzech osobników.

W pewnej chwili zatrzymał ich policjant. Przypuszczał, że są to złodzieje.

Zatrzymanymi okazali się trzej młodzi mieszkańcy Warszawy: Dawid Sukman, ekspedient, Noach Altman, stolarz, oraz Izaak Tomberg - litograf.

W toku dochodzenia zeznali oni, że chcieli przekroczyć granicę ZSSR., aby załączyć się następnie do armii chińskiej i walczyć przeciwko Japończykom.

Przed wyjazdem wojowniczy młodzieńcy informowali się w sprawie zaciągu do wojsk chińskich w konsulacie chińskim i otrzymali bliższe informacje. Młodzieńców przekazano do dyspozycji Sądu Grodz. w Krzywiczach.

Postrach dentystów warszawskich

Ujęcie niezwyklego aferzysty, który teroryzował lekarzy-dentystów

Warszawa, 20 czerwca

Na oryginalny i dotąd najpewniej nie patentowany pomysł wpadł Tadeusz Wnuk z Radomia, który przeniósł swój teren działania w rodzinne miasto Radomia do stolicy.

Wnuk zgłaszał się do dentysty, zamawiając u niego sztuczną szczękę z kilkoma zębami, a gdy lekarz zdejmował

miarę, umawiał się co do ceny i nawet wpłacił należność zgóry. W terminie umówionym Wnuk odbierał następnie szczękę, którą mu dentysta zakładał.

W parę dni później sprytny radomianin wracał do dentysty z wielką pretensją. Pokazując szczękę, która zaszła śnieżnią, żądał zwrotu zapłaconej sumy, twierdząc, że został oszukany.

Ponieważ zazwyczaj wykonywanie robót technicznych przez lekarzy-dentystów odbywa się w ten sposób, że prace te są wykonywane przez techników, którzy pracują w swoich pracowniach, dentysta, nie chcąc wywoływać skandalu, zwracał Wnukowi pieniądze w przekonaniu, że technik dostarczył mu zły towar.

Proceder ten uprawiał Wnuk dość długo. Współpracował z nim jakiś technik, który odkupywał od Wnuka prawdziwe złote szczęki, a ponadto sprowadził dla niego sztuczną szczękę z taką samą ilością zębów z kompozycji, szkodliwej dla zdrowia. Szczękę tej Wnuk „na codzień” nie nosił, a zakładał jedynie wówczas, gdy przychodził z awanturą do dentysty.

Ponieważ Wnuk w ten sam sposób poszkodził kilku dentystów warszawskich, którzy się z sobą stykają, oszustwo wyszło na jaw i zawiadomiono policję. Poszkodowani rozpoznali oszusta w albumie przestępców. Na tej podstawie został on aresztowany. Znalaziono przy nim szczękę z kompozycji oraz jedną szczękę złotą, którą był właśnie odebrał od jednego z dentystów.

Jakub Sujka wymyślał policji

Sąd skazał go na 7 dni aresztu i 50 zł. grzywny

W związku z zatargiem pomiędzy Polską a Litwą w marcu r. b. kiedy w Łodzi odbywały się liczne zromadzenia i wiece, m. in. Stronnictwo Narodowe urządziło wiec przy ul. Głównej 17. Wiec zapowiedziany był coprawda wcześniej, miał się jednak odbyć w czasie gdy nastąpiło już odpreżenie. Likwidacja zatargu i przyjęcie przez Litwę ultimatum polskiego. Z tych względów władze zakazały urzędzenia zebrania.

Wobec powyższego cześć przybyłych na zebranie udała się do lokalu „Pracy Polskiej” przy ul. Bandurskiego i wysłuchiwała tam referatów, a później wyszła na ulicę, kierując się przez Al. Kościuszki do Andrzeja. Po drodze wznoszono okrzyki antyllitewskie i antyżydowskie. Przy ul. Andrzeja zastąpiła drogę demonstrantom policja. Wzywając ich do rozejścia się. Kilku najbardziej agresywnych, m. in. niejakiego Jakuba Sujka, policja zatrzymała. Sujka prowadzony do komisariatu, zaczął odgrażać się i wymyślać policji. W konsekwencji stanął on wczoraj przed sądem.

Po rozpoznaniu sprawy sąd skazał Sujkę na 7 dni aresztu i 50 zł. grzywny. (t)

Rokowania niemiecko-francuskie w sprawie spłaty pożyczek austriackich

Berlin, 20 czerwca.

(PAT) Dnia 9 b. m. ambasador St. Zjedn. Am. Półn. złożył na Wilhelmstrasse notę protestacyjną przeciwka nie zapłaconiu przez Rzeszę czwartkowej raty długu austriackiego. Nota ta stwierdza, że rząd niemiecki odpowiedzialny jest za zobowiązania b. austriackiej republiki związkowej, a niewykonanie tych zobowiązań sprzeciwia się prawu międzynarodowemu i ogólnie przyjętym zasadom słuszności.

Paryż, 20 czerwca.

(PAT) Dziś odbyło się nowe posiedzenie w sprawie obsługi pożyczek austriackich pomiędzy przedstawicielami Francji a delegacją niemiecką, bawiącą obecnie w Paryżu dla omówienia wszystkich spraw ekonomicznych i finansowych. wzywających z przyłącze

nia Austrii do Niemiec. Ponieważ delegacja niemiecka otrzymała z Berlina instrukcje, o które się zwróciła, przeto rokowania mogą obecnie posuwać się szybko naprzód.

Ze zjazdu wojew. Młodej Wsi

W ramach zjazdu wojewódzkiego Młodej Wsi, odbyła się w dniu 19 b. m. wieczornica, na której popisywały się swą twórczością artystyczną: chór z Jezowa powiatu brzezińskiego, pod kierunkiem 18-letniego dyrygenta Henryka Plotrowskiego i zespół z Brzeźna pow. sieradzkiego, z p. Wróblewskim Zygmuntem na czele.

Popisy artystyczny wypełniły pieśni i piosenki chóralne na głosy i solowe, następnie tańce ludowe, inscenizacje, pieśni i monologi ludowe. Te ostatnie zostały wykonane doskonale przez Lesłaka Ignacego z Brzeźna przy współpracy chóru i kapeli brzezińskiej. Szczególnie dobrze wypadły śpiewy solowe 17-letniego Stanisława Gruszczyńskiego z Jezowa i 18-letniej Janiny Wróblewskiej z Brzeźna.

W przerwach przygrywała marsze i ludowe skoczne melodie orkiestra wsiowa z Tumu powiatu łęczyskiego.

Urzędowe oświadczenie belgijskie

Warszawa, 20 czerwca.

(PAT) W związku z glosami prasowymi utrudnieniach w ruchu tranzytowym przez Belgię, udzielono z urzędowej strony belgijskiej następujących wyjaśnień:

Władze francuskie postanowiły wysiedlić z Francji cudzoziemców, nie posiadających prawa pobytu. W obawie, aby ci wysiedleni nie zjechali masowo do Belgii, zarządziły władze belgijskie

czasowe wstrzymanie wydawania cudzoziemcom, mieszkającym we Francji, wiz belgijskich tranzytowych lub pobytowych bez specjalnego pozwolenia. Zarządzenie to odnosi się do wszystkich przebywających we Francji cudzoziemców, a nie tylko do obywateli polskich. Władzom belgijskim nie jest znany ani jeden wypadek niehonorowania wizy belgijskiej na paszporcie polskim.

Spędzajmy urlop w kraju

KINO-TEATR PRZEDWIOSNIE Żeromskiego 74-76 tel. 129-88. DOJAZD TRAMWAJAMI 5, 6, 0 i 8 do rogu KOPERNIKA i ŻEROMSKIEGO

DZIS PREMIERA! NAJWESELSZEJ KOMEDII SEZONU „DZIEWCZĘ z TEMPERAMENTEM” ANNY ONDRY. z udziałem Ceny miejsc I m. 1.09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. Kupony ulgowe po 70 gr. z prawem zajmowania dowolnych miejsc. Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 4-ej, niedziele i święta o godz. 12-ej.

Kronika radiowa

STALY CHÓR POLSKIEGO RADIA.

W audycjach Polskiego Radia obok zespołów instrumentalnych blerze często udział chór mieszany. Chór ten od wlosny r. b. został zaangażowany przez Polskie Radio do stałej współpracy. Jest to zespół składający się z 16 osób, które pracują pod stałym kierownictwem Stanisława Nawrota.

Istnienie stałego chóru radiowego posiada poważne znaczenie — pozwala bowiem na systematyczną pracę, na dokładne szarmonizowanie zespołu, co stanowi pierwszy warunek dobrego chóru. Znaczenie to podnosi fakt, że na ogół jest dosyć mało dobrych chórów. Powstałe zatem stałego zespołu Polskiego Radia pozwala rozszerzyć znacznie repertuar radiowy i oprzeć go na systematycznej pracy.

DZIESIĄTA ROZGŁOSNIA POLSKIEGO RADIA. Jak się dowiadujemy, dziesiąta rozgłosnia Polskiego Radia w Baranowie zaczęło w niedługim czasie próby elektrycznego oświetlenia zespołów aparatury nadawczej. Po tych wstępnych przygotowaniach rozgłosnia przedzie do prób nadawania wewnętrznej, aby przygotować się technicznie całkowicie do pierwszych transmisji próbnych około 1 lipca r. b.

W chwili obecnej aparatura nadawcza znajduje się na końcowym montażu. Na ukończeniu jest również budowa masztu stalowego o wysokości 141 metr. Maszt baranowski w konstrukcji swej podobny jest do masztu anteny Rozgłosni Toruńskiej i w pierwszym okresie działalności programowej Baranowicz będzie funkcjonował na tych samych zasadach technicznych. Baranowicz pracować będą z mocą 50 kw w antenie przy zastosowaniu frekwencji 520 kc/s — 578 mtr.

ADA SARI DLA RADIOSŁUCHACZY.

We wtorek, dn. 21 czerwca o godz. 22.00 wystąpi przed mikrofonem Polskiego Radia znana komita śpiewaczka Ada Sari. Radiosłuchacze bez wątpienia przywitają z radością dawno nie słyszaną artystkę, która wykona wirtuozowskie arie operowe. Poza tym w programie pieśni Friemann, oraz popisowe utwory swego repertuaru, jak Straussa walc „Odgłosy wiosny”, czardasz z „Zemsty nietoperza” i inne.

